

Fragen und Antworten zum Thema Hilfeleistungen für geflüchtete Menschen mit Behinderung in Deutschland

Wer bescheinigt mir meine Behinderung?

In Deutschland werden Behinderungen durch Ärzt*innen bescheinigt. Es ist zu empfehlen, eine*n Hausärzt*in oder Fachärzt*in zu besuchen.

In vielen Fällen kontrolliert das zuständige Amt (Leistungsträger der Rehabilitation) Ihren Hilfebedarf mit einem weiteren Gutachten.

Wenn schon ärztliche Unterlagen zu der Behinderung vorliegen, sollten Sie diese in die Arztpraxis oder zu den Ärzt*innen des Amtes mitbringen.

Кем устанавливается инвалидность?

В Германии инвалидность устанавливается врачами. Рекомендуется посетить семейного врача (врача общей практики) или узкого специалиста.

Во многих случаях, ответственное ведомство (поставщик реабилитационных услуг) проводит медико-социальную экспертизу, чтобы определить необходимый вам объем помощи.

Если у вас уже есть медицинские документы, подтверждающие вашу инвалидность, вам следует принести их с собой на прием к врачу или к врачам экспертной комиссии ответственного органа. Чтобы облегчить задачу установления инвалидности врачам, лучше перевести имеющиеся документы на немецкий, например, с помощью бесплатных программ переводчиков.

Хто займається засвідченням інвалідності?

У Німеччині інвалідність засвідчують у лікаря. Для цього рекомендується відвідати сімейного лікаря або вузькоспеціалізованого лікаря.

У багатьох випадках відповідальна служба (постачальник послуг з реабілітації) перевірить вашу потребу в допомозі через подальший експертний висновок.

Якщо ви вже маєте медичні документи, які засвідчують вашу інвалідність, візьміть їх з собою в кабінет лікаря або до лікаря відповідної служби.

Müssen meine Unterlagen von zertifizierten Übersetzer*innen übersetzt werden?

Nein. Für die Übersetzung können Sie eine kostenlose Übersetzungssoftware benutzen.

Russisch–Deutsch
<https://www.deepl.com/translator>

Ukrainisch–Deutsch
<https://translate.google.com/>

Нужно ли для перевода документов пользоваться услугами сертифицированных переводчиков?

Нет. Для перевода используйте бесплатные программы.
Для перевода с русского на немецкий:
<https://www.deepl.com/translator>

Для перевода с украинского на немецкий:
<https://translate.google.com/>

Чи потрібно для перекладу документів користуватись послугами сертифікованих перекладачів?

Ні. Для перекладу використовуйте безкоштовні програми.
Для перекладу з російської на німецьку:
<https://www.deepl.com/translator>

Для перекладу з української на німецьку:
<https://translate.google.com/>

Muss ich einen Schwerbehinderausweis beantragen, um Hilfe zu bekommen?

Sie brauchen keinen Schwerbehinderausweis, um notwendige Hilfen zu bekommen, wichtiger sind erstmal Bescheinigungen von Ärzt*innen.

Als Behinderung verstanden werden Erkrankungen und Beeinträchtigungen, die länger als 6 Monate andauern und die die Teilhabe an der Gesellschaft beeinflussen. Das steht so im Gesetz.

Sie sollten auch einen Schwerbehinderausweis beantragen. Mit dem Schwerbehinderausweis könnten Sie, je nach Schwere der Behinderung, Nachteilsausgleiche bekommen, z. B. Steuererleichterungen, billigeres Fahren mit Nahverkehrsmitteln. Er hilft aber auch bei der Beantragung der anderen Hilfen.

Нужно ли мне подавать заявление на получение удостоверения инвалида, чтобы получить помощь?

Вам не нужно удостоверение инвалида, чтобы получать необходимую помощь. Для начала важнее справки от врачей. Согласно законодательству Германии, под инвалидностью понимаются заболевания и нарушения здоровья, которые делятся более 6 месяцев и влияют на участие человека в жизни общества. Тем не менее, мы рекомендуем подать заявление на получение удостоверения инвалида. С ней вы сможете получить некоторые льготы (например на проезд в общественном транспорте, налоговые льготы и многое другое). Удостоверение также облегчает процесс подачи заявок на другую помощь.

Чи потрібно мені подавати заяву на отримання посвідчення особи з інвалідністю, щоб отримати допомогу?

Щоб отримати необхідну допомогу, вам не потрібне посвідчення особи з інвалідністю. Важливіше мати перш за все довідки від лікаря.

Під словом «інвалідність» мається на увазі хвороба або порушення здоров'я, які тривають більше 6 місяців і впливають на вашу інтеграцію в суспільство. Таке визначення вказане в законі.

Однак ми рекомендуємо подати заяву на отримання посвідчення особи з інвалідністю. Залежно від ступеня тяжкості інвалідності, за допомогою цього посвідчення ви зможете отримати деякі пільги (наприклад, для проїзду у

<p>Hier finden Sie die Versorgungsämter.</p>	<p>Здесь вы найдете инстанции, выдающие удостоверение:</p>	<p>громадському транспорті, податкові пільги тощо). Посвідчення також полегшує процес звернення за іншою допомогою. Тут ви знайдете органи, що видають посвідчення:</p>
<p>Wo und wie kann ich die Hilfen beantragen?</p> <p>Es gibt viele unterschiedliche Stellen (Leistungsträger der Rehabilitation), die für die unterschiedlichen Leistungen zuständig sind. Leistungsträger nennt man das Amt oder die Behörde, die Unterstützungsleistungen bezahlt und bei der diese beantragt werden müssen. Es kann auch sein, dass der Bedarf für den einzelnen Menschen mit Behinderung von mehreren Stellen finanziert werden muss.</p> <p>Leistungsträger der Rehabilitation sind die gesetzlichen Krankenkassen, die Bundesagentur für Arbeit, die gesetzliche Unfallversicherung, Rentenversicherungsträger, Träger der Kriegsopfersversorgung und Sozialämter.</p> <p>Bei der Versorgung mit Hilfsmitteln, Pflege und Assistenz haben Sie es zunächst vor allem mit den Krankenkassen und den Sozialämtern zu tun. Es reicht, bei den Sozialämtern einen formlosen Antrag zu stellen.</p> <p>Alle Leistungsträger der Rehabilitation sind verpflichtet, Sie zu beraten. Es ist bei der Beratung</p>	<p>Куда и как я могу обратиться за помощью?</p> <p>Существует множество инстанций (поставщиков реабилитационных услуг), отвечающих за различные услуги. Поставщик услуг - это ведомство или орган, который выплачивает пособия. В эти органы следует обращаться для подтверждения права их получения. В некоторых случаях, потребности отдельного человека с инвалидностью финансируются несколькими инстанциями сразу. В перечень поставщиков реабилитационных услуг входят компании обязательного медицинского страхования, Федеральная служба занятости, компании обязательного страхования от несчастных случаев, фонды пенсионного страхования, учреждения по предоставлению пособий жертвам войны и социальные службы. Обеспечением техническими средствами реабилитации, основным уходом, назначением амбулаторной патронажной службы либо индивидуального сопровождения занимаются, в первую</p>	<p>де і яким чином можна подати заяву на отримання допомоги?</p> <p>Існує багато різноманітних організацій (постачальників послуг з реабілітації), які відповідають за різні типи допомоги. Постачальниками послуг називають служби або установи, які нараховують допомогу і в які потрібно подавати заяву на її отримання.</p> <p>Трапляються випадки, коли за потреби одна людина з інвалідністю повинна отримувати фінансування від кількох організацій. До постачальників послуг з реабілітації належать лікарняні каси у системі законодавчо встановленого страхування у разі хвороби, федеральна служба зайнятості, обов'язкове страхування від нещасного випадку, фонд пенсійного страхування, постачальники соціального забезпечення інвалідів війни та сімей осіб, які загинули на війні, та установи соціального забезпечення.</p> <p>Якщо йдеться про засоби допомоги, догляду та підтримки, перш за все вам доведеться звернутися до лікарняних кас та установ</p>

<p>seitens der Leistungsträger zu empfehlen, eine Vertrauensperson mitzunehmen.</p>	<p>очередь, компании медицинского страхования и социальные службы. Достаточно подать заявление в свободной форме в социальную службу. Все поставщики реабилитационных услуг обязаны предоставить вам консультацию. Желательно позаботиться о сопровождении вас на прием доверенным лицом.</p>	<p>соціального забезпечення. Достатньо подати неофіційний запит до установ соціального забезпечення. Постачальники послуг з реабілітації зобов'язані проконсультувати вас. Рекомендується, щоб під час консультації у постачальника послуг вас супроводжувала довірена особа.</p>
<p>An welche Beratungsstellen kann man sich wenden?</p>	<p>Какие консультационные услуги существуют и как их найти?</p>	<p>Які консультаційні послуги доступні і як їх знайти?</p>
<p>Wir raten Ihnen, beim Antragsverfahren eine Beratungsstelle aufzusuchen.</p> <p>Ergänzende unabhängige Teilhabeberatung (EUTB) Hier können Sie die Beratungsstellen suchen: https://www.teilhabeberatung.de/beratung/beratungsangebote-der-eutb</p> <p>Caritas Hier können Sie sich online beraten lassen: https://www.caritas.de/hilfeundberatung/onlineberatung/anleitung</p> <p>Diakonie Hier können Sie Beratungsangebote suchen: https://hilfe.diakonie.de/</p> <p>Gerne möchten wir in diesem Zusammenhang auf die Migrationsberatungsstellen hinweisen: https://www.bmi.bund.de/DE/themen/heimat-integration/integration/migrationsberatung/migrationsberatung-node.html</p>	<p>Мы рекомендуем, в ходе подачи заявления, обратиться в консультационный центр.</p> <p>Центри Дополнительного независимого консультирования людей с инвалидностью по вопросам участия в жизни общества (EUTB) вы найдете по ссылке: https://www.teilhabeberatung.de/beratung/beratungsangebote-der-eutb</p> <p>Caritas Получить онлайн-консультацию вы можете по ссылке: https://www.caritas.de/hilfeundberatung/onlineberatung/anleitung</p> <p>Diakonie Здесь вы можете получить консультацию: https://hilfe.diakonie.de/</p> <p>Мы также хотели бы обратить внимание на консультационные центры по миграции https://www.bmi.bund.de/DE/themen/heimat-integration/integration/migrationsberatung/migrationsberatung-node.html За помощью</p>	<p>Ми рекомендуємо вам звернутися до консультаційного центру під час подання заяви.</p> <p>3 Центрами додаткового незалежного консультування осіб з інвалідністю з питань участі в житті суспільства (EUTB) можна ознайомитися за посиланням: https://www.teilhabeberatung.de/beratung/beratungsangebote-der-eutb</p> <p>Організації Карітас Щоб отримати онлайн-консультацію, ви можете перейти за посиланням: https://www.caritas.de/hilfeundberatung/onlineberatung/anleitung</p> <p>Церковно-благодійні служби Тут можна знайти консультаційні служби: https://hilfe.diakonie.de/</p> <p>Ми також хотіли б звернути увагу на консультаційні центри з питань міграції https://www.bmi.bund.de/DE/themen/heimat-integration/integration/migrationsberatung/migrationsberatung-node.html За допомогою</p>

<p>Mit Hilfe der Karte können Sie eine Beratungsstelle in Ihrer Nähe finden: https://bamf-navi.bamf.de/de/Themen/Migrationsberatung/</p>	<p>ationsberatung-node.html Вы можете воспользоваться картой, чтобы найти ближайший к вам консультационный центр: https://bamf-navi.bamf.de/de/Themen/Migrationsberатung/</p>	<p>карти можна знайти найближчий до вас консультаційний центр: https://bamf-navi.bamf.de/de/Themen/Migrationsberatung/</p>
<p>Was tun, wenn Pflegebedürftigkeit besteht?</p> <p>In Deutschland gibt es 5 Pflegestufen. Hilfe bekommt man in Form eines Pflegedienstes oder durch finanzielle Unterstützung, wenn Angehörige die Pflege übernehmen (Pflegegeld).</p> <p>Zuständig sind die Sozialämter, dort stellt man einen (formlosen) Antrag auf Hilfe zur Pflege. Das Sozialamt beauftragt dann einen Gutachter, der die Pflegestufe feststellt. (Nach 2 Jahren ist die Krankenkasse zuständig. Manchmal wollen die Sozialämter eine Ablehnung von den Krankenkassen sehen, es kann also sein, dass Sie dort ebenfalls einen Antrag stellen müssen).</p> <p>In vielen Bundesländern gibt es sogenannte Pflegestützpunkte, die dabei helfen können. Hier kann man danach suchen: https://www.zqp.de/beratung-pflege/</p> <p>(Das Pflegegeld wird nicht von anderen Leistungen abgezogen).</p>	<p>Что делать, если вам требуется уход (основной или профессиональный)?</p> <p>В Германии существует пять степеней инвалидности (Pflegestufe), в соответствии с которыми определяется объем необходимого и положенного инвалиду ухода. Уход за инвалидами может осуществляться в виде профессиональных услуг по уходу или услуг патронажной амбулаторной службы. Если уход берут на себя родственники, человек, нуждающийся в уходе, получает прямую финансовую поддержку – пособие по уходу (Pflegegeld). Чтобы получить вышеперечисленные услуги, нужно подать заявление в свободной форме на получение помощи в уходе в социальные службы. Затем, социальная служба обращается к медицинской экспертной комиссии, которая определяет объем ухода. (По истечении 2 лет после установления степени инвалидности, подведомственность переходит к вашей компании медицинского страхования. В некоторых случаях, социальные службы требуют уже в самом начале процесса предоставить отказ от компании медицинского страхования на</p>	<p>Що робити, якщо потрібен догляд (базовий або професійний)?</p> <p>У Німеччині існує п'ять ступенів інвалідності (Pflegestufe), згідно з якими визначається обсяг необхідної допомоги і належного інваліду. Догляд за особами з інвалідністю може відбуватися у формі послуг професійної допомоги або амбулаторно-поліклінічних служб. Якщо доглядають родичі, то особа, яка потребує догляду, отримує пряму фінансову підтримку – допомогу на догляд (Pflegegeld). Для отримання вищевказаних послуг потрібно звернутися в безкоштовній формі за допомогою в догляді за соціальними послугами. Потім соціальна служба звертається до медичної експертної комісії, яка визначає розмір допомоги. (Через 2 роки після встановлення ступеня інвалідності юрисдикція переходить до вашої медичної страховової компанії. У деяких випадках соціальні послуги вимагають на самому початку процесу надати відмову від медичної страховової компанії для надання послуг з догляду. Тому може виявитися, що звертатися паралельно і там доведеться.)</p>

	<p>предоставление услуг по уходу. Поэтому, может оказаться, что вам придется подавать заявление параллельно и туда.) Во многих федеральных землях Германии существуют так называемые пункты поддержки по уходу, которые могут проконсультировать вас. Вы можете найти их здесь:</p> <p>https://www.zqp.de/beratung-pflege/</p> <p>Важно! Пособие по уходу не влияет на размер других социальных выплат.</p>	<p>У багатьох федеральних землях Німеччини існують так звані пункти підтримки догляду, які можуть вам порадити. Ви можете знайти їх тут:</p> <p>https://www.zqp.de/beratung-pflege/</p> <p>Важливо! Допомога по догляду не впливає на розмір інших соціальних виплат.</p>
An wen wende ich mich mit einer seltenen Krankheit? Kann ich mich an einen bestimmten Facharzt wenden?	Куда обращаться с редким диагнозом? Могу ли я обратиться к определенному специалисту?	Куди звертатися з рідкісним діагнозом? Чи можна звернутися до конкретного фахівця?
In Deutschland gibt es freie Arztwahl, das heißt Sie können sich an den Facharzt Ihrer Wahl unabhängig von der Region wenden. Wie empfehlen jedoch Allgemeinmediziner*innen als Erstanlaufstelle.	В Германии вы имеете право выбирать лечащего врача в независимости от места жительства. Тем не менее, мы рекомендуем для первоначального осмотра и дальнейшего направления обращаться к семейному врачу (общей практики).	У Німеччині ви маєте право обирати свого лікаря незалежно від регіону. Однак ми рекомендуємо звернутися до сімейного лікаря (лікаря загальної практики).
Wie bekomme ich Hilfsmittel (z. B. Hörgeräte?)	Как мне получить средства технической реабилитации? (Слуховые аппараты)?	Як отримати обладнання для реабілітації? (Слухові апарати)
Für die Versorgung mit Hörgeräten, wenden Sie sich an einen Hals-Nasen-Ohren(HNO)-Arzt/Ärztin. Die Krankenkasse übernimmt meistens einen großen Teil der Kosten, für weitere Möglichkeiten der Finanzierung von Hörgeräten wenden Sie sich an eine Beratungsstelle.	Для поставки слуховых аппаратов вам следует обратиться к врачу-отоларингологу (ЛОР). Медицинская страховка обычно покрывает большую часть расходов, но не все. За дополнительными возможностями финансирования слуховых аппаратов обращайтесь в консультационный центр в вашем регионе..	Для постачання слухових апаратів слід звернутися до отоларинголога (ЛОР). Медичне страхування зазвичай покриває більшу частину витрат, але не всі. Для отримання додаткових можливостей фінансування слухових апаратів зв'яжіться з консультаційним центром.

Muss man gesetzliche Betreuung für ein Kind mit Behinderung (neu) beantragen? Reicht eine Übersetzung für die Bestätigung der Bevollmächtigung?	Нужно ли (заново) оформлять юридическую опеку для ребенка с инвалидностью ?	Чи потрібно (повторно) подавати заяву на встановлення опіки над дитиною з інвалідністю ? Чи достатньо перекладу для підтвердження довіреності ?
<p>Eine gesetzliche Betreuung wird erst dann notwendig, wenn Ihr Kind mit Behinderung volljährig ist. Vorher sind Sie als Erziehungsberechtigte* r automatisch bevollmächtigt.</p> <p>Wenn Kinder volljährig werden, können die Eltern die Betreuung übernehmen, das kann dem Amtsgericht mitgeteilt werden.</p> <p>Über die Notwendigkeit einer gesetzlichen Betreuung entscheidet das Amtsgericht nach einem Gutachten. Das wird dann nötig, wenn eine volljährige Person sich teilweise nicht oder gar nicht um ihre Angelegenheiten kümmern kann (Geld, Papiere, Bürokratie).</p>	<p>Необходимость в оформлении юридической опеки наступает по достижении ребенком совершеннолетия. До этого момента, родители как лица, обладающие родительскими правами, являются законными представителями несовершеннолетнего. Родители остаются опекунами и по достижении совершеннолетия, если данное волеизъявление было передано в участковый суд. Решение о необходимости юридической опеки несовершеннолетнего принимает также участковый суд на основании проведенной экспертизы. Такая необходимость возникает, если совершеннолетнее лицо не в состоянии или же частично не в состоянии принимать решения по эссенциальным вопросам (юридическими, финансовыми и тд.)</p>	<p>Необхідність законної опіки виникає за умови досягнення дитиною з інвалідністю повноліття. До цього часу особи, які мають батьківські права, є законними представниками неповнолітньої дитини. Батьки залишаються опікунами навіть після досягнення дитиною повноліття. З цим можна звернутися до дільничного суду. Дільничний суд ухвалює рішення про потребу опікунства над дитиною після проведення експертизи. Це необхідно, якщо особа, яка досягла повноліття, частково або повністю не здатна піклуватися про ведення власних справ (фінансові, юридичні тощо).</p>

Was ist mein Versichertenstatus in der Krankenversicherung? Handelt es sich um einen vorübergehenden Schutz?	Какой у меня статус медицинского страхования? Является ли он временным?	Який мій статус медичного страхування? Це тимчасово?
<p>Grundsätzlich gilt: Alle geflüchteten Menschen haben das Recht auf eine medizinische Grundversorgung.</p> <p>Auch geflüchtete Menschen aus der Ukraine haben einen Anspruch auf medizinische Leistungen. Die Mitgliedschaft in einer Krankenkasse ist nicht nötig.</p> <p>Rechtliche Grundlage: Seit dem 1. Juni haben hilfebedürftige Menschen aus der Ukraine Zugang zur gesetzlichen Krankenversicherung (GKV) und zum vollständigen Leistungsspektrum der GKV.</p> <p>Nicht hilfebedürftige Menschen können sich in der GKV freiwillig versichern.</p> <p>Für die freiwillige Versicherung erforderlich ist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • die erkennungsdienstliche Behandlung • eine Aufenthaltserlaubnis nach § 24 Aufenthaltsgesetz oder • eine Fiktionsbescheinigung 	<p>Как правило, все беженцы имеют право на базовое медицинское обслуживание.</p> <p>Таким образом, беженцы из Украины также имеют право на медицинское обслуживание. При этом, членство в кассе медицинского страхования не обязательно.</p> <p>Правовая основа:</p> <p>С 1 июня жители Украины, нуждающиеся в помощи, имеют доступ к обязательному медицинскому страхованию (ОМС) и полному спектру услуг, предоставляемых ОМС.</p> <p>Люди, не нуждающиеся в помощи, могут оформить добровольное страхование в ОМС.</p> <p>Для добровольного страхования необходимо следующее:</p> <ul style="list-style-type: none"> • регистрация личных данных в федеральной базе иностранцев • вид на жительство в соответствии с § 24 Закона о пребывании или • временное удостоверение на легальное пребывание в стране, которое выдается как подтверждение подачи заявления на получение вида на жительство 	<p>Як правило, всі біженці мають право на базове медичне обслуговування.</p> <p>Таким чином біженці з України також мають право на медичне обслуговування. Водночас членство в лікарняній касі не є обов'язковим.</p> <p>Правова основа:</p> <p>З 1 червня жителі України, які потребують допомоги, мають доступ до обов'язкового медичного страхування (ОМС) та повного спектра послуг, що надаються ОМС.</p> <p>Люди, які не потребують допомоги, можуть оформити добровільне страхування в системі ОМС.</p> <p>Для добровільного страхування необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • реєстрація особистих даних у федеральній базі іноземців • посвідка на проживання відповідно до § 24 Закону про перебування або • тимчасове посвідчення на легальне перебування в країні, яке видається як підтвердження подання заяви на отримання посвідки на проживання

Selbstvertreter*innenorganisationen:

- [Deutscher Blinden- und Sehbehindertenverband](#)/для незрячих та з порушеннями зору/ для слепых и людей с нарушениями зрения
- [Deutscher Gehörlosenbund](#)/ для глухих
- [Allgemeiner Behindertenverband in Deutschland ABiD](#)/ Генеральна асоціація інвалідів Німеччини/ Генеральная ассоциация инвалидов Германии/
- [Bundesarbeitsgemeinschaft Selbsthilfe](#)/ групи взаємодопомоги/ группы взаимопомощи
- [Bundesarbeitsgemeinschaft Werkstätten für behinderte Menschen e. V.](#), BAG WfbM
- [Caritas Behindertenhilfe und Psychiatrie CBP](#)
- [Bundesverband für Körper- und Mehrfachbehinderte](#) BvKM
- [Bundesverband Psychiatrie-Erfahrener Bpe](#)
- [Bundesverband Selbsthilfe Körperbehinderter BSK](#)
- [Deutsche Multiple Sklerose Gesellschaft DMSG](#)
- [Deutsche Rheuma-Liga](#)
- [Einfach gemeinsam e.V.](#)
- [Fördergemeinschaft der Querschnittsgelähmten Deutschlands e. V. \(FGQ\)](#)
- [ForseA e. V.](#)
- [Sozialverband Deutschland SoVD](#)
- [SoVD-Jugend](#)
- [Sozialverband VdK](#)

Es gibt noch viele andere Beratungsangebote. Die meisten finden Sie für Ihre Region im Internet.

Существует множество других консультационных услуг. Большинство из них можно найти в интернете, производя поиск по вашему региону.

Доступно багато інших консультаційних послуг. Більшість з них можна знайти в інтернеті за своїм регіоном.
